

OBSAH PRVNÍHO DÍLU.

	Strana
Předmluva	VII
Úvod historický	XI
Základní pravidla pro obecní řády v královstvích a zemích na radě říšské za- stoupených	1
Zákon ze dne 5. března 1862 ř. z. č. 18.	9

Obecní zákon pro království České.

Úvod do zákona	19
--------------------------	----

I.

Zřízení obecní království Českého.

Oddělení první.

Záležitosti, jež se týkají svazku obecního	23
--	----

Kapitola první.

O svazku obecním vzhledem k hranicím obce	24
O místní obci vůbec	27
Kdy se může několik obcí v jednu obec spojiti	28, 1285
Kdy mohou obce být rozloučeny	28
Kdy se mohou státi změny v obecních hranicích	30
Které nemovitosti jsou vyloučeny ze svazku obce místní	32

Kapitola druhá.

O svazku obecním vzhledem k osobám v obci	32
O osobách v obci	35
O právech domovských	37
O právu měšťanském	37
O čestných měšťanech a občanech	38
Práva a povinnosti údův obce čili občanův	39
O zdržování se v obci	40
Práva soukromá zachovávají se v moci své	44

Kapitola třetí.

O zastupitelstvu a představenstvu obecním, jeho složení, trvání a doplňování	45
O zastupitelstvu obecním	45
Kolik má býti údů výborových	45
O představenstvu obce	46
O údech výboru a jejich náhradnících	46
Kdo má hlas virilní	46
O volení obecního představenstva	48
Kdo jest povinen úřad zvolením naň vložený přijmouti	48
Na jaký čas se volí zastupitelstvo obecní	50
O volbách doplňovacích	51
Co mají slíbiti starosta a starší obecni	53
O odměnách	53
Kdy údové zastupitelstva pozbývají úřadu	55

Oddělení druhé.

O správě obecní vůbec	56
---------------------------------	----

Kapitola čtvrtá.

O působnosti obecní	57	
Kolikerá jest působnost obce místní	57	
<i>a)</i> O působnosti samostatné	57	
Která jest samostatná působnost obce	59	
1. Správa jmění obecního. — Záležitosti k svazku obecnímu se vztahující	60	
2. <i>a)</i> Místní policie vůbec. — <i>b)</i> Zachování veřejného pořádku a pokoje. — <i>c)</i> Péče o bezpečnost osoby a jmění	60	
I. Opatření proti osobám nebezpečným	67	
1. Předpisy o listech průvodních	67	
2. Předpisy o opovídání příchozích	68	
3. Předpisy o policejních přehlídkách	70	
4. Předpisy proti zahalečům a tulákům	70	
5. Předpisy o vyhostování a honění postrkem	75	1286
6. Předpisy na ochranu práva domácího	85	
II. Opatření proti skutkům, z nichž povstatí by mohlo nebezpečí	86	
III. Opatření proti živelním případům	97	
IV. Opatření proti náhlým neštěstím	99	
V. Opatření při náhlých úmrtích	103	
VI. Opatření ve příčině policie majetku	103	
3. <i>a)</i> Péče o zachování obecních silnic, cest, míst a mostů. — <i>b)</i> Bezpečné a snadné jezdění po silnicích a vodách. — <i>c)</i> Policie polní 105, 1286, 1287 Dodatek: Popis služebního odznaku	150	
4. <i>a)</i> Policie, vztahující se k věcem potravním. — <i>b)</i> Přihlášení k prodeji na trhu. — <i>c)</i> Dohled k míře a váze	163, 1289, 1294	
5. Policie ve příčině zdraví	178, 1294	
Obcím náležejí v samostatné působnosti tyto funkce policie zdravotní .	190	
Obcím přísluší v přenesené působnosti	237	
6. Policie čeledi a dělníků se týkající	327	
7. Policie mravnosti	335	
8. Péče o chudé a obecní ústavy dobročinné	355	
9. <i>a)</i> Policie ve příčině staveb a <i>b)</i> ve příčině ohně. — <i>c)</i> Řád stavební 355, 1296	357	
1. Stavební řád pro Prahu a okolí a města Plzeň a Budějovice ze dne 10. dubna 1886 z. z. č. 40.	366	
2. Stavební řád pro obce království Českého mimo hlavní město Prahu a okolí a města Plzeň a Budějovice ze dne 9. ledna 1889 z. z. č. 5.	411, 419	
O plánech polohy a rozdelení pozemku na místa stavební	396, 405	
Obecně důležité předpisy, výjimky a úlevy stavebních řádů	441, 1297	
10. Školství. <i>a)</i> veřejné školy obecní; <i>b)</i> střední školy; <i>c)</i> odborné školy	441, 1297	

	Strana
11. Smírčí soudy	486
12. Odbývání dobrovolných dražeb věcí movitých	489
b) O působnosti přenesené.	
Která jest přenesená působnost obcí	492
I. Záležitosti soudní	494
1. Soudní záležitosti trestní	495
a) Spolupůsobení obecné	495
b) Při soudním ohledání mrtvol	496
c) Spolupůsobení při zřizování soudní poroty	497
2. Soudní záležitosti občanské	499, 1298
a) Při soudních odhadech a dražbách věcí movitých	502
b) V záležitostech poručenských a opatrovnických	503
c) Při soudních dodáních a obesláních	503
II. Záležitosti politické	504
1. Vyhlašování zákonů	504, 1300
2. Popsání obyvatelstva	505
a) Číslování domů	505
b) Osadní tabulky	506
c) Spolupůsobení obce při popisování	506
3. Uzavírání sňatků občanských	511
4. Spolupůsobení v záležitostech zeměvzdělání	511, 1300
a) Při hospodářství polním	511
Při hospodářství lesním	512
b) Rybářství	515
c) Zvelebování chovu koňstva	515
5. Spolupůsobení v záležitostech živnostenských	516, 1306
6. Při vymáhání poplatků k potřebám veřejným	517
7. Spolupůsobení v záležitostech poštovních	518
8. Při volbách	519, 1309
III. Záležitosti vojenské	521, 1311
A. Spolupůsobení vzhledem k povinnosti branné	522
1. Sepisování branných povinníků	225
2. Losování	530
3. Úlevy a výhody při konání služební povinnosti	532
4. O jednoroční presenční službě na vlastní útraty a na útraty státní	543
5. Odvod a asentování	546
B. Spolupůsobení při evidenci osob patřících k mužstvu vojska a válečného loďstva při svolání a dostavení se ku presenční službě a při kontrolních shromážděních	548
a) O vedení evidence	552
b) O svolání a dostavení se ku presenční službě	553
c) O kontrolních shromážděních	554
C. Spolupůsobení v záležitostech domobrany	556
a) Evidence mužů domobranných	559
b) Osvobození od povinnosti domobranné a o zprostění od služby domobranné	564
c) O vyzvání domobraný; o svolání a dostavení se domobranných mužů	569
d) O přehlídce domobranných mužů	572
e) Ohlašování se domobranců	573
D. Spolupůsobení při opatřování místních potřeb vojenských	587
a) Povinnost ubytování vojska	587
Zákon ubytovací	588
Ustanovení obecná	588
Ustanovení zvláštní, týkající se trvalého ubytování	594
Výkaz A. bytův a vedlejších potřeb, osobám vojenským gáže požívajícím při trvalém ubytování příslušejících	595
Výkaz B. bytův a koníren s potřebami vedlejšími, při ubytování trvalém mužstvu příslušejících	596

	Strana
I. Při ubytování společném	596
II. Při ubytování různém	599
Výkaz C. místnosti vojsku při trvalém ubytování potřebných, jako jsou: kanceláře, světnice školní, strážnice, světnice dozorní, aresty, místnosti pro kasy vojenské, magacíny, kůlny na vozy a dílny i s nábytkem k tomu příslušným	599
Výkaz všelikého nábytku, jehož v bytech vojenských potřebí	600
Výkaz D. místnosti a potřeb vedlejších, ježto se při ubytování trvalém k bydlení vojákův a jich ošetřování opatřiti mají	601
Náhrady I. Za ubytování jednoho muže	609
II. Za přechování jednoho koně	609
Ustanovení zvláštní, týkající se ubytování minoucího	612
Výkaz E. bytův a potřeb vedlejších při minoucím ubytování náležejících	613
b) Ustanovení ve příčině opatřování exercišt, střilišt, turnovišt, jezdíšt, cvičišt, koupadel a brodišt koňských	616
Výkaz F. míst ke cvičení, jichž za příčinou vzdělání vojska potřebí . .	616
Tarifa nájemného	619
c) Při zřízení subarendárním na opatřování potřeb vojska	626
d) Poskytování potřebných přípřeží	626
E. Spolupůsobení obcí při opatřování potřebného koňstva v čas mobilirování stálého vojska a zemské obrany	630
a) O oznamování, sepisu a klasifikaci koní vůbec a o evidenci koní k válečné službě způsobilých zvláště	630
b) Přípravy k odvodu koní v čas míru	634
c) Jak provádí se odvod koní v čas mobilisace	635
Jak postupuje se při odvodu koní	637
F. Spolupůsobení při vyměřování a vybíráni vojenské taxy	640
IV. V záležitostech berních a důchodkových	646
1. Přímé daně	647, 1312
A. Vyměřování přímých daní	647
B. Vybrání přímých daní	650
1. Předepsání daní	650, 1318
2. Vybrání a odvod daní	652, 1319
3. Vymáhání daní	655
4. Spolupůsobení při prominutí, slevení nebo posečkání daní . . .	658
2. Vedení přehledu v katastru pozemkovém	674
3. Nepřímé daně a poplatky důchodkové	688
Tarifa I. potravní daně z vína, z vinné břečky a z mošt vinného i ovocného na venkově	689
Tarifa II. potravní daně z dobytka hovězího a drobného, též z masa na venkově	690
O působnosti výboru obecního	693
Které záležitosti přikázány jsou výboru	697
Komu přísluší ustanovovati úředníky a služebníky	702
Sazba o odměnách, které náležejí obecním úředníkům a služebníkům, znalcům a odhadcům za služby mimo obec konané	707
Totéž vztahuje se k ústavům obecním	710
Co jest mimo to zůstaveno výboru k usnesení	713
Pokud výbor může ustanovovati tresty	716
Výbor má povolovati peníze k potřebám policejním	717
Ze kterých škod práva jest obec	717
Pokud má výbor pečovati o zaopatřování chudých	719
Která dobrá zdání má výbor vydávati	720
O kterých stížnostech rozhoduje výbor	721
Ku kterým věcem má výbor přihlížeti	721
Kdy se má výbor svolati	723
Kdy může výbor platná usnesení činiti	726
Kdy se mají údové zastupitelstva hlasování zdržeti	729

	Strana
Kdo předsedá ve výboru	730
Jak se činí usnesení	732
Sedění výboru jsou veřejná	734
O seděních má se sdělávati protokol	734
O působnosti představenstva obecního	735
Jakou moc má vůbec starosta a kdo jej zastupuje	738
Jakou moc disciplinární má starosta	738
Kdy může výbor zřizovati pomocníky	739
Starosta zastupuje obec na venek, a jak se mají zdělávati listiny	740
Starostovi přísluší usnesení vykonávati a kdy může usnesení zastavit	755
O správě jmění	756
O dobrovolných licitacích	757
O konání policie místní	758
Kdy má starosta jisté nehody oznámiti úřadu	758
O působnosti přenesené	759
O vykonávání práva trestního	759
Trestní právo obce	760
a) Přípravné vyhledávání	766
b) Trestní řízení	767
c) Pronesení rozsudku	772
Starosta může na každém poslušenství žádati a užívat prostředků donucovacích	778
Kde se podávají stížnosti	779
Komu odpovídá starosta z úřadování svého	779

Oddělení třetí.

O hospodářství obecním a o rozvrhování platů a dávek na obec.

Kapitola pátá.

Jmění obecní budiž zapsáno do inventáře	788
Jak se má kmenové jmění chovati	797
Jak se má užívat jmění obecního, a nač se má obrátit to, co z jeho užitků přebude	799
Jak se má užívat obecního statku	807
O roce správním	836
O výročním rozpočtu příjmů a vydání	836
Co se má učiniti, když vzejdou později nějaké výlohy	849
Odkud se má vydání zaprovaditi	850
Kdy se má vydání zaprovaditi ze zvláštního jmění	851
Jak se zaprovádji vydání ve spojených obcích	852
Kdo má vésti náklad na statek obecní	853
Kdo má zaprovaditi výlohy zvláštní	853
Na které výlohy mohou se příspěvky na obec rozvrhnouti	855
Jak se mají přirážky rozvrhovati	857
Které příjmy jsou od přirážek osvobozeny	859
Komu přísluší rozhodovati o stížnostech	863
Kdy jest k rozvržení přirážek potřebí přivolení okresního zastupitelstva	863
Kdy jest třeba usnesení celé obce a schválení sněmovního	864
Pokud se může uložiti přirážka k dani z potravy	865
O službách k potřebám obecním	873
K zavedení nových platů a dávek potřebí zákona zemského	874
Usnesení o příspěvcích obecních budě vyhlášena	885
Kdo má vybírat přirážky	886
O přispívání na stavby a na chudé nařizuje se ve zvláštních zákonech	892

Oddělení čtvrté.

Kterak spojují se obce pro společné spravování svých záležitostí nebo pro společné ústavy	900
---	-----

Kapitola šestá.

	Strana
Které obce mohou se o své vůli spojiti	902
Které obce mají býti spojeny	902
Komu přísluší zřizovati orgány ústavů společných	903

Oddělení páté.

O dohledu k obcím	903
-----------------------------	-----

Kapitola sedmá.

O dohledu k obcím	906
Ke kterým usnesením výboru potřebí schválení okresního zastupitelstva	909
O kterých usneseních obecních má zastupitelstvo okresní dobré zdání sněmu podávati	920
Z usnesení výboru obecního odvolávati se lze k výboru okresnímu	920
Kdo koná moc disciplinární nad představenstvem obecním	930
Ve kterých případnostech se má zřídit zástupce obce	931
Jaké právo dohledací má správa státní k obecnímu výboru a kdy může usnesení jeho zastavit	932
Ve kterých stížnostech, týkajících se představenstva obecního, přísluší rozhodovatí okresnímu úřadu politickému	936
Ve kterých případnostech se má zjednat pomoc na útraty obce	941
Jaké právo má politický úřad okresní ve příčině přenesené působnosti	942
Co se státi má, když se zastupitelstvo obecní rozpustí	944

Oddělení šesté.

O osadách se zvláštním jméním	945
---	-----

Kapitola osmá.

O zastupitelstvu některých osad, které mají zvláštní jméni	945
V takových osadách zřídí se zvláštní zastupitelstvo	947
Jak se zřizuje zastupitelstvo místní	948
Kdo má spravovati ústavy místní	950
Jak se má vésti správa jméni	950
K čemu se má užiti příjmů z jméni místního	951
Kdo má za vyšší schválení žádati	953
Kam jdou stížnosti na usnesení místního zastupitelstva	953

Kapitola devátá.

Ustanovení obecná	953
Kam jdou pokuty peněžité	954

II.**Řád volení v obcích království Českého.****Kapitola první.**

O volení výboru obecního	955
------------------------------------	-----

Část první.

O právu voličském a o volitelnosti	956
Kdo má právo voliti	957

	Strana
Které osoby vojenské nemohou voliti a voleny býti	965
Pokud osoby, odsouzené pro činy trestné, pozbývají práva volebního	966
Kdo nemá práva voličského pro nezaplacené dávky obecní, pro řízení konkursní nebo vyrovnávací	968
Právo voličské má se vykonávati osobně, a kdy se může vykonávati skrze plno- mocníky	970
Jak vykonávají právo voličské stát, země a fondy veřejné	973
Jak je vykonávají osoby morální	973
Jak mají vykonávati právo voličské spoludržitelé	974
Kdo může býti plnomocníkem voličovým	975
Kdo může zvolen býti	977
Kdo volen býti nemůže	977
Kdo jsou vyloučeni z práva volenu býti	980

Část druhá.

O přípravách k volbě.

Jak se má zdělati seznamení voličů	982
Jak se zřizují sborové voličstí	983
Do kterého sboru náležejí čestní měšťané a ti, kdo daně přímé neplatí	985
Kdy se mají sbory voličské doplňovati, a kdy se mají zřizovati toliko dva sbory nebo jen jeden	987
Jak se rozděluje počet údů výbor vých a náhradníků	988
Jak se zdělávají seznamy voličské	988
Kdy a jak se má volení oznámiti	998

Část třetí.

O volení.

Jak jest složena komise volební	999
V jakém pořádku volí sborové voličstí	1000
Volení jest veřejné, a co se má voličům připomenouti	1000
Hlasování koná se lístky hlasovacími	1002
Jak se jde před se při hlasování	1003
Lístky hlasovací odevzdávají se vůbec osobně a toliko vyjímkou plnomocníkem .	1004
Lístky hlasovací zaznamenávají se v seznamu voličů	1006
Po druhém přečtení seznamů voličských skončí se hlasování a počítají se hlasy	1006
Kdo se pokládá za zvoleného	1008
Kdo nastoupí, když se zvolí osoba nezpůsobilá	1008
Kdo nastoupí, když zvolen byl náhradník za úda výboru	1009
Po skončené volbě ohlásí starosta, jak vypadla, a byl-li kdo zvolen proti zákonu, zruší se volba taková	1010
Kdy a kde se podávají námitky proti volbě	1013

Kapitola druhá.

O volení představenstva obecního.

K volení představenstva obecního mají se všickni údové výboru sejíti	1017
O volbě této má se dátí politickému úřadu okresnímu věděti	1018
Komu přísluší volbu řídit	1018
Kdo může za úda představenstva volen býti a kdo nemůže	1019
K platnosti volby, ježto se koná lístky hlasovacími, jest potřebí tří čtvrtin údů výborových a nadpoloviční většiny hlasů	1020
Nejprve se volí starosta, a kdy se koná užší volba	1020
Po starostovi volí se obecní starší a to každý zvláště	1021
Které volby jsou neplatné	1022
O volbě sepsán buď protokol a oznámeno buď úřadu politickému, jak vypadla	1022
Kdy a jak se mají konati volby doplňovací	1024

III.

Zákon o právu domovském.

I. doba.

	Strana
Výňatek z císařského patentu, daného dne 24. dubna 1859	1029
Co jest příslušnost k obci a co právo domovské	1029
Čeho k příslušnosti třeba	1029
Pro který okršlek platí příslušnost	1029
Jaká změna stane se ve příslušnosti, když se rozdělí obec některá na dvě nebo na více obcí	1030
Čím se nabývá tato příslušnost.	
a) Zrozením	1030
b) Provdáním se osoby ženské	1031
c) Výslovným přijmutím do obce	1031
aa) Jak se děje toto přijímání	1031
bb) K učiněné žádosti	1031
cc) Co se platí za přijmutí do obce	1032
dd) Není dovoleno přijímati na čas někoho do obce	1032
d) Nabytím veřejné služby	1032
Jaké změny se dějí ve příslušnosti	1033
a) manželky, když zemře manžel	1033
b) ve příslušnosti dětí, když se stane změna ve příslušnosti rodičů	1033
c) když zemrou rodiče	1033
d) když někdo pozbude státního občanství	1033
e) když se někdo vrátí z cizozemska	1033
f) když se změní příslušnost	1033
g) když se manželství prohlásí za neplatné	1034
h) pokud kdo přestává býti příslušným k obci, když se vzdá příslušnosti .	1034
Jak se zachovati jest k těm, kteří nemají domova	1034
Záležitosti, které se týkají příslušnosti, náležejí vůbec k úřadům politickým .	1034
O kterých věcech rozhoduje soudce civilní	1034
Kterým úřadům, nižším i vyšším, přísluší činiti nález o příslušnosti	1034

II. doba.

a) Výňatek z prozatímního zákona obecního z r. 1849, jednající o příslušnosti obecní	1035
b) O příslušnosti v obcích, majících od r. 1849 samostatné řády obecní .	1045

III. doba.

Konskripční patent ze dne 25. října 1804	1046
Dle patentu toho nabývala se v této době příslušnost:	
a) narozením	1047
b) znárodněním	1049
c) skutečným přijmutím	1050
d) nastoupením úřadu nebo služby	1051

Zákon daný dne 3. prosince 1863, jímžto se pořádají záležitosti domovské.

Částka první.

Ustanovení obecná	1054
-----------------------------	------

Částka druhá.

Jak se nabývá práva domovského, jaké účinky mají změny v něm a jak právo domovské pomíjí	1058
Zákon ze dne 5. prosince 1896 ř. z. čís. 222	1062

Částka třetí.

	Strana
Jak se zachovati jest k těm, kteří nemají domova	1078

Částka čtvrtá.

O povinnosti obcí opatřovati chudé	1085
--	------

Částka patá.

O listech domovských	1093
--------------------------------	------

Částka šestá.

O příslušnosti a o řízení v záležitostech domovských	1096
--	------

Částka sedmá.

Pokud zákon tento se vztahuje ke statkům ze svazku obecního vyloučeným . .	1103
--	------

Částka osmá.

Ustanovení závěrečná	1103
--------------------------------	------

IV.

Opatřování chudých.

Zákon zemský daný dne 3. prosince 1868 č. 59 z. z. ve příčině opatřování chudých	1107
Pravidla o veřejném opatřování chudých	1109
O žebrání	1110
Kde se mají chudí přihlásiti	1113
Jaké vyšetření se zavede	—
Ve příčině chudých přespolních	—
Ve příčině chudých domácích	1114
Čeho může žádati obec na chudých ku práci způsobilých	1117
Jak má obec opatřovati chudé k práci nezpůsobilé	1118
Jak má obec pečovati o nemocné chudé a pokud povinna jest, zaopatřovati náklady pohřební	1119
Kterak má obec pečovati o chudé děti	1124
Jaké opatření může obec učiniti proti svévolnému schudnutí	1125
Kdy má obec právo, žádati na chudém náhrady	—
Které jsou důchody na opatřování chudých	1126
Jak má obec nakládati se jméním základním	1127
Jak se zachovati jest ve příčině fundace chudých	1128
Pokud se může jméní základní přeměnit, zciziti nebo trvale zavaditi	1132
Které důchody připadají jméní základnímu dle zákona	—
Příjmy ze zvláštních statutů obecních nebo z usnesení zastupitelstva obecního .	1139
Zastupitelstva obecní mají se přičiniti o příspěvky dobrovolné	—
Kdy má obec k fondu chudých přispívati ze svých důchodů	1140
Kdy má subsidiarně pomoci poskytnouti	
a) okres	1140
b) země	—
Okresní zastupitelstvo pečuj o okresní ústavy dobročinné a opatřovací i o pracovny	1141
O dobročinné ústavy zemské pečovati náleží zastupitelstvu zemskému	1141
Obec přihlízej k pokladnicím pomocným a bratrským	—

	Strana
Obec přičinění se, aby se zřizovaly soukromé ústavy dobročinné	1144
Kdo v obci má míti péči o opatřování chudých	1145
Jaké povinnosti mají otcové chudých	—
Obec má konati místní policii ve příčině chudých a spravovati jmění jejich .	1146
Na kterou obec náleží opatřovati chudé	—
Kam jde odvolání, a komu přísluší právo dohledací	1147
Obce mohou vydávati zvláštní ustanovení ve příčině chudých	1149

V.

Část praktická.

Vzory k úřadování a podání v záležitostech obecních	1153
---	------

VI.

Dodataky.

Ku zřízení obecnímu a řádu volení v obcích království Českého, a k zákonu o opatřování chudých	1283
---	------

VII.

Ukazatel	1345
Seznam vzorců	1381

*Rom 1899
154
16.*

